
Marek Vyšinka: Za domem nám vybuchují jaderné elektrárny

Marek Vyšinka: Za domem nám vybuchují jaderné elektrárny

„Relativně kousek za domem nám vybuchují jaderné elektrárny a dostávají se k nám jen kusé informace o tom, kde naměřili zvýšenou radiaci“, informoval nás včera večer z japonské Tsukuby doktorand MFF Marek Vyšinka. Od Fukušimské elektrárny ho dělí pouhých 200 km.

Nebezpečí z jaderné elektrárny Fukušima se průběžně zvyšuje. Jak jste strávil včerejší den?

Vlastně jsem ani nevystrčil nos z domu. Ono se to ani moc nedoporučuje, když vám relativně kousek za domem vybuchují jaderné elektrárny a dostávají se k vám jen kusé informace o tom, kde naměřili zvýšenou radiaci a to ještě s mnohahodinovým zpožděním (nejhorší je nevědět jestli se to mezi tím zvýšilo nebo snížilo a kam až se to dostalo). Zvýšenou radiaci jsme si dnes mohli užívat, ale naštěstí byla jen lehce nad přirozeným pozadím, takže to je celkem v pohodě. Navíc se otočil vítr na moře a radiace už nejde nad obydlená území. Po těch ranních výbuších a požárech už to jen klesá. Ale čekání než se zveřejnily hodnoty naměřené radiace, nebylo zrovna příjemné. Už jsme se tu rozhodovali, že se vydáme na strastiplnou cestu přes Tokio na jih. Naštěstí byly naměřené hodnoty uklidňující.

Zdá se, že daleko větší problém, než ekologický dopad tsunami, může být radiace. Na 7 bodové stupnici jaderných havárií už ta Fukušimská atakuje 7 level a staví se tak po bok Černobyli. Radiace stále uniká a bude unikat ještě několik týdnů. Dokud reaktory neuchladí, tak čas od času budou upouštět radioaktivní páru, vše nasvědčuje, že kontejnment reaktoru č. 2 už netěsní, takže něco bude unikat i tudy. To se může ukázat větším problémem než tsunami, ale to bude zaležet na tom, jak to nakonec dopadne.

Třetí zprava: Marek Vyšinka

Jak jste reagoval spolu s kolegy na zemětřesení?

Reagoval jsem přesně podle školení: skočit pod stůl, počkat až to přejde a pak rychle vypadnout než přijdou následné otřesy. Ono ani nic jiného nejde dělat. Zkuste vzít krabičku od sirek, dvě minuty s ní usilovně třást a pak se zeptat sirek jaké to bylo.

Následovné otřesy přišly v době, kdy jsem vybíhal z budovy a nebylo jednoduché je ustát. Dotřesy pak pokračovaly několikrát za hodinu až do druhého dne, ještě dnes se to tu občas zatřese a očekává se ještě jedno zemětřesení o pateční intenzitě.

V laboratořích, kde jsem byl, nezůstalo nic na svém místě. Ostatní pracoviště na tom byly velmi podobně, některá i hůř, ale budova vydržela bez problémů (alespoň z ní nic neupadlo).

Podařilo se Vám v této kritické situaci překonat jazykovou bariéru?

Prakticky žádná nebyla. NIMS se o své zahraniční pracovníky stará dobře a není problém se tu domluvit anglicky. V Ninomiya House, který je určený převážně pro cizince, nám také poskytují potřebné informace v angličtině, jeden televizní kanál poskytuje občas zpravodajství i anglicky a na kurzech japonštiny se probírají "emergency situation", mezi které patří i zemětřesení.

Co Vás v Japonsku nejvíce překvapilo?

Kupříkladu se tu nekrade, když nechám zaparkované kolo i s nákupem u obchodu a zapomenou ho zamknout, tak i po několika hodinách tam najdu i kolo i nákup. Obecně všichni tu jsou velmi slušní, což obzvláště vynikne na úřadech a v obchodech. A z poslední doby je to klid s jakým místní přijímali vzniklou situaci. Život tu šel normálně dál, v parcích si hrály děti, vše dle možností funguje normálně. I když občas neteče voda, máme výpadky elektřiny a v obchodech prakticky nic není, všichni to berou s klidem. Žádné rvačky, žádné hádky, žádné zdražování. Ale jedna věc je tu přesně jako v Česku, anglicky se tu prakticky téměř nikde kromě výzkumných ústavů nedomluvíte.

Děkuji
P.K.